

ЊКВ кнез Александар Карађорђевић

ДОСТА СМО ТРПЕЛИ ПРОДАВЦЕ УТОПИЈЕ

Кнез Александар Карађорђевић, син кнеза Павла, последњих година интензивно је присутан у нашој јавности, пре свега кроз разне облике помоћи српском народу (стипендије ратној сирочади) и српској култури (књижевна награда „Кнез Павле“), помно прати политичка збивања и у бројним наступима и саопштењима пружа здушну подршку демократским променама у нашој земљи.

Разговарала: МАРИЈА ПЕТРИЧЕВИЋ

Ваше краљевско височанство, како сагледавате учешће међународне заједнице у решавању политичке ситуације у Србији?

Мада сам убеђени оптимиста, рекао бих да је ситуација забрињавајућа. Пре свега зато што нам је међународна заједница најавила нови рат, балкански, пети откако је растурена друга Југославија, откако су изгнани Срби са њихових огњишта из Крајине, Босне и Херцеговине и прошле године са Косова и Метохије. Предвиђају да ће то бити рат између Срба, дакле братоубилачки. Специјалисти за Балкан сада се баве нагађањима, врло ретко добронамерним, да би тај сукоб могао бити потпаљен у Црној Гори. Верујем да делим мишљење свих Срба, како оних у расејању, тако и оних у отаџбини, да би таква несрећа била погубна, особито после свих ратова, губитака, узалудности, међународних санкција и сиромаштва којима је био, а и сада стоји изложен српски народ. Само иностранци рачуницама може се учинити да је могуће извући добит из ситуације каква је наша. И што је веће осромашење, тиме је све већа њихова похлепа! Пред Србе се поставља животна питање: како спречити нову несрећу, будући да ниједну од претходних нису могли предупредити? Да ли је данас могуће указати поверење онима који су земљу водили из једне несреће у другу?

После калитулације у Куманову, међународна заједница наставила је да управља балканском кризом и настојала да у сваком погледу подржи сасвим праведне захтеве српске опозиције која се залагала за демократизацију и превремене изборе. Пратећи најновији развој догађаја, може се утврдити да је међународна заједница врло млако реаговала на брже-боље изгласане амандмане на Устав и на промене изборних правила, које је себи допустио председник треће Југославије како би себе и своју гарнизтуру очувао на власти.

Чим су били расписани и заказани општи избори за 24. септембар, у анализама разноразних стручњака појавила су се страховања да би управо избори могли да послуже као повод за избијање сукоба. Напомињем да су међународни фактори, као предуслов за смену г. Милошевића, већ више од годину дана непрестано вршили притисак на опозицију у Србији, не би ли се она ујединила. Пошто је уз много тешкоћа напokon постигнуто мањкаво сагласје, а српске опозиционе странке себи изабрале јединог могућег лидера, одједанпут се догодила промена ставова у редовима аналитичара међународне заједнице. Њима се хоризонт, излаз, чини прекривен црним облацима.

Пошто је у Србији била подстакла наду да ће подржати процес демократизације, унапред знајући да не може (или не жели) оправдати очекивања Срба жељних слободе и мира, међународна заједница почела је да припрема светску јавност за исход који искључује сваку демократску солацију. Споменути извештај закључује: „Спремност Запада да подржи лажне изборе је акт очајања који почива на нади да ће, ако Милошевић грубо [sic!] покраде изборе, српски народ на неки начин устати против њега“. Зар не би било боље принудити српску опозицију да, уместо свега, безусловно потпише ПАКТ ЗА НЕСТАБИЛНОСТ који би, ако затреба, могао бити примењен и на друге у ре-

гиону? У таквој призми, мени се чини да би једино грађански, братоубилачки рат између Срба, могао да избави из апатије наше међународне „душесбрижнике“.

Где видите излаз?

Разумљиво је да оваква предвиђања не могу задовољити, нити прибрати Србе суочене са невероватним тешкоћама када је реч о простом преживљавању. Било који разуман и добронамеран човек у свету, исто тако не може одобрити и мирно гледати на експериментисање којем је подвргнут српски народ.

За све ово време, наравно, они који владају Србијом нису остали скрштених руку. Најпре су се побринули да ускрате народу сваки вид слободе изражавања, затим су подвргли Србију терору неразјашњених убистава, покушајима елиминисања неистомишљеника, манипулацијама несрећом и новим ропством на Косову и Метохији, гашењем приватних медија, водећи рачуна да значајно не озледе интересе иностраних „филантропа“ без граница који су присутни на нашој сцени; најавили су па одустали од Закона против тероризма, али ниоу одустали од свакодневних хапшења девојака и младића који често, на врло духовит начин, манифестују одбијање наше младежи да се приклони будућности у једноумљу и бесмислу сиромаштва, те часне младости која не жели да емигрира, која неће да буде одлив српске крви већ жели да остане у својој отаџбини и себи избори право на достојанствен опстанак. Затим, активирали су своје марionете, тобоже у опозицији, оне који су пристали да са њима обитавују у инфамијати, не би ли заједно боље обесмислили и обесхрабрили сваки покушај консолидације народних енергија.

Да се изразим сликовито, ми смо између два воденична камена који нас мељу. Доњи камен су они наши интернационалци, тобоже „бивши“ комунисти, сада у спрези са западним интернационалистима, тзв. мондијалистима, који су онај горњи камен, онај што се окреће.

Дакле, да резимирам, Србија и српски народ нашли су се опет на тешкој раскрсници. Тропске врућине које су упропастиле летину, с једне стране, неминовност проналажења излаза, с друге стране, све нам је противно: српска актуелна власт, међународни фактори, климатски услови... Санкцијама, црним и белним листама, дипломатском изолацијом, иностранци држе Србе у карантину. На Дрини је СФОР, на Косову и Метохији КФОР. Из Бугарске стижу алармантне вести... Не говоре истину ови наши несрећници који мисле да је њима власт над Србима од Бога, лажу кад објављују народу да је Западу стало да нас пороби. Зашто би западњаци поробљавали оне који су већ поробљени? Њихови трабанти, рођени као Срби и Српкиње, то су већ обавили. На пример, у Босни и Херцеговини је проконзул међународне заједнице морао да затвара српске радио и ТВ станице, да употребљава своје тенкови и јадне Србе сараднике окупационих власти за нечисте работе, у Србији то ради актуелни режим!

Према томе, опет се убрзава време наше повести. Одлука, решеност, воља да се крене ка излазу неће доћи из света. Судбина српског народа је у његовим рукама. Пружа му се прилика да без оружја отера дахије. Пружа му се прилика да се после тога све наше снаге усме-

ре и усресреде на одржање и обнову наше државе. Због тога је неопходно да будемо сложни, да престанемо да се делимо. Мислим да сам био довољно јасан.

Председнички кандидат уједињене српске опозиције господин Војислав Коштуница најавио је да ће, уколико победи на изборима, расписати изборе за уставотворну скупштину. Како доживљавате ову изјаву и да ли верујете у њу?

Помно читам изјаве и занимам се за политичку акцију господина Војислава Коштунице. Из свега произилази да нема разлога не веровати у то што најављује. Устав је тзв. основни закон, основ поретка у једној држави. Свакоме је познато да су устав, почевши од онога од 29. новембра 1945. године били назови израз воље српског народа. Разумно је, дакле, што господин Војислав Коштуница који добро познаје право има у свом програму на првом месту обнову правног поретка. Имам утисак да је то жеља свих Срба и Српкиња.

Верујете ли у повратак монархије и где у том случају видите своје место?

Краљевина је највиши, најсложенији облик управљања, служења људима. Да би се остварила, неопходна је стабилност у друштву. Не треба схватити краљевину као антибиотик. У сваком случају, у овом тренутку, у нашој Србији најпре треба приступити опоравку. То може потрајати. Нарочито током последње деценије српски народ је претрпео можда веће страдање од онога у Првом светском рату када је ипак био успео да спаси своју државу, ону коју је после рата, на своју несрећу, утопио у Југославију. Када је краљ Петар, под притиском непријатељских војски, напуштао Србију и кретао на пут преко Албаније, онда су он и његов син, будући краљ Александар, закопали круну, нису хтели да је износе из отаџбине. Било би добро када би се ми сада договорили да питање круне закопамо. Имајмо га на уму, али сада све снаге треба прво да посветимо изласку из ропства, ослобађању, затим обнови српске државе, па ћемо, кад се укаже прилика, кад наш народ прездрави, кад победимо беду, када Србија стане на своје ноге, онда народу поставити питање па нека одлучи. Хоће ли даље својим, светосавским, отачким путем, или ће да имитира светске републике које, узгред буди речено, све више разочаравају и са Западу.

Космет је сваки даном све даље од Србије. Који је начин да се поврати?

Недавно сам прочитао један диван написан молитву коју је прошле године, у манастиру Грачаници, на мученом Косову и Метохији, написао велики српски владика Атанасије (Јевтић). Наслов је „Валај Срба Косова и Метохије“. Владика Атанасије каже: „Ако те заборавим, Косово - Јерусалиме мој, нека буде заборављена десница моја. Нека се прилепи језик мој грклану моме, ако те не успамтим, Метохијо моја, ако те не ставим за почетак песме моје, псалмопоја мога Богу, Спасу моме“.

Ниједан програм који се тиче Косова и Метохије није бољи и паметнији од овога ко-

јега је тако дивно песнички, српски, исказао владика Атанасије. То је уједно најбољи одговор на Ваше питање.

Можете ли нам рећи, видите ли реалан расплет сукоба политичких врхушки Србије и Црне Горе који се врло неповољно одражава на односе ове две српске земље, сад две републике у саставу СРЈ?

По свему судећи, то је планиран и вештачки изазван сукоб у коме учествују људи који су похађали исту политичку школу. Обе стране нуде разлаз, тргују српским животним простором, завађају, разграђују. Улогу међународне заједнице у тој драми најбоље одсликава сусрет који је у Риму имао државни секретар САД и председник Црне Горе. Црногорски председник био је позван како би му се наложило да мора да иде на изборе и тиме помогне удруженој опозицији у Србији. После два дана државни секретар САД изјавила је сасвим супротно: Црна Гора не мора ако неће!

Српски народ сада има прилику да мирним путем уклони са политичке сцене једнога представљача. Ако успе у томе, сигуран сам да ће црногорско руководство морати да умири оне заслепљенике у Црној Гори којима је циљ сесеција. Отвориће се нове перспективе у односима Србије и Црне Горе. Реално је очекивати да ће Срби у обе српске земље изабрати слободу, уместо ропства. Да ће се определити за друштво слободних појединаца, да ће изабрати слободу мишљења и изражавања, политичке слободе, уместо да и даље служе подсмеху остајући у једноумљу, са вођама који не престају да их свађају, понижавају, шаљу у бесмислене окршаје, у беду, у смрт.

Институције Европске уније и Уједињених нација и даље су нам ненаклоњене. Како то променити? Да ли су само избори довољни?

Могуће је изменити те неповољности. Кад српску политику, како унутрашњу, тако и спољну, не буду више водили интернационалци, наши нихилисти, погрешни људи, недовољно стручни, већ када Србију буду представљали аутентични Срби којима је циљ да служе српској држави, дакле српском народу, да себе, своје личне амбиције жртвују интересима отаџбине, када Србију у иностранству буду представљале целовите личности којима ће интереси Србије бити пре интереса политичких странака којима припадају. Сада је прилика да се учини први значајан корак у томе правцу. Доста је било експериментисања на живоме бићу српског народа. Доста смо трпели продавце утопије. Време је да своју судбину узмемо у своје руке. Потребно је спречити нови сукоб, нову промоцију НАТО-а. Позивам све Србе и Српкиње да испоље највећу могућу озбиљност, позивам их на веру у будућност отаџбине. ■